

پازار ایرتسی -- فی ۲۸ شعبان المعظم سنہ ۳۲۷ وفی ۳۱ اغستوس سنہ ۳۲۵

جمعیت علمیہ اسلامیک ناشر افکاریدر

صاحب امتیاز :	سر محرر :	مدیر مسئول :
فاتح مجیز درس عاملرندن	فاتح مجیز درس عاملرندن	مشيخت مکتوبی قلمی خلفا سندن معمار زاده :
شہری احمد رامز	مصطفی صبری	محمد علی

مندرجات :

وعظ لمزدن ۳	
خلل انیب بکہ	نجیب
ایوالسود انندینک ترجمہ حالی	سمود
مجلہ جمیتی لایحه سنک تعدیلنه دائر	
ادبیات	
انتقادات	مصطفی صبری
متفرقه	

نسخہ سی ۱ غروشددر

آبونه اجرقتی (پوستہ اجر تیلہ برابر)

استانبول وولایات ایچون :	مالاک اجنبیہ ایچون :
برسنه لک ۶۰ غروش	۱۲,۶۰ فرانق
التی آیلغی ۳۰ »	۶,۳۰ »

درج ایدلیان اوراق اعادہ اولتماز

قارئلرمزہ :

انثر مقالاته ایات کریمہ واحادیث نبویہ درج ایدلمش بولندینی نظر اعتبارہ آلتهرق رعایت سزلیکده بولنلمامسی
رجا اولنور .

درس عادت

روشن مطبعہ سی

شیخ الاسلام ابوالسعود افندی مرحومک

ترجمہ حالی

— مقدمہ —

عجزہ احفادنندن بولندیغ مفتی الثقلین ابوالسعود افندی مرحومک ترجمہ حالی یازمق ایستہ شمسز اللہ شاهد درکہ تفاخرہ ، نفسی تشہیر ہوسنہ مبنی دکلدر .

« عند ذکر الصالحین تنزل الرحمۃ » مآلہجہ نام علویہنی یاد ایلہ اکتساب فیض معنوی مقصدینہ مبتیدر . یوقسہ جناب شاہ نقشبند قدس سرہ الصمد افندمرک انفس قدسیہ لرندن بر حکمت جلیلہ نک صورت منظومہ سی ومولانا جامینک اثر خامہ سی بولان ،

از سلسلہ ہیچ کس بجای نرسد
مصراعندہ کی حقیقی لہ الحمد تمامیلہ ادراک ایدلردنم حتی وقتیلہ نظم آئیدہ بونی اعتراف ایشدم :

باکدر نسلم فقط ایتم آنکله افتخار
ایلز انسان اولان سنک مزارہ اعتبار
خاندانک سندن ایتسون ابتدا ارہ کاکر
آدمیت بویلدہر ، انسانہ ایتمز افتقار .

حد ذاتند ، طنطنہ ، دارات فضل وکمالی حکمتخانہ عالمک ہر گوشہ سندہ باصرہ پرا اولان بر ذات مہجلدن بحث ایتمک معلومی اعلام قبیلندن اولما قلمبر برابر حدناشنامانہ بر حرکت دہ دکلدر . چونکہ بوکبی ذوات رفیعہ نک ، احوالی نہ قدر اعلام ایدلمش اولسہینہ بر چوق نقطہ لری مجهول قالیر . بناء علیہ بحث نہ قدر چوغالیرسہ نقاط مجهولہ او قدر آزار اولہ جغندن « معلومی اعلام ایدیورسین » اعتراض مفروضی وارد اولہ ماز . شو ایضاحہ کورہ تشہیر نفس و اہمہ سی دہ تصحیح ایدلمش دیمکدر . ہر ایک و اہمہ نک وجودینہ حکم ایتمک دہ احتمال کہ برو اہمہ در . فقط مستبعدہ دکلدر یا . بنابرین قارئین کرام حضراتی بیہودہ کنہ اہہ

کیرمکدن وقایہ مقصدینہ شو مقدمہ نی ترتیبہ مجبور اولدم .
« علامہ بی مدانی ، ابوحنیفہ ثانی » مفتی الثقلین ابوالسعود افندی علیہ رحمۃ الابدی حضرت لری ، طریقت شمسئہ خلوتیہ [۱] رجالندن وسرمت سلاف وحدت اولان ابرار امتک اکابرندن الشیخ محمد محی الدین یاوصی ابن مصطفی العماد اسکلبی حضرت لری نک فرزند ارجمند بی ماننیدر . ۸۹۶ سال ہجری سی صفرا لخرینک اون یدنجی و علی روایہ طعسان یدی صفرینک اون طقوزنجی کونندہ استانبول جوارندہ کائن « مدرس » ویاخود « مدوس » ویا حال حاضر دہ کی « ویدوس » [۲] کوبندہ آیت رحمت کبی شرفبخش عالم وجود اولمشدر .

ایلمک معلم لری ، قطب زمان اولان پدر محترم لریدر .
مقدمات علومی مشارالہ یمن تحصیل ایتدکاری کبی حاشیہ تجریدی بالتمام ، شرح مفتاحی ایکی کرہ ، شرح موافقی دخی کاملاً آنلردن قرائت و متن مفتاح العلومی از برلہ مک

[۱] طریقت شمسئہ نقشیہ الیوم استانبول دہ مشور دکلدر .
اولجہ مشہور ومنتشر ایش . حتی جوار حضرت خالدہ طوقاق تپہ نام محلہ واقع یاوصی دزکائندہ اولجہ طریقت شمسئہ آیین شریفی اجرا ودرکہ مذکورک شیخ محی الدین یاوصی طرفندن بنا و احیا قلندیفی محققدر .

[۲] کرام ادبای عثمانیددن محب اعز واکرم استاد شویر فائق رشاد نک افندی حضرت لری نک « اسلاف » عنوانی تألیف کزینلرند ، جناب ابوالسعودک ترجمہ حالندن بحث اولندیفی صرودہ مسقط رأس حقندہ ذیلا شوافادہ درمیان بیورلمشدر : « بوقریہ (مدرس کوی) دینلہ سی اوراسنک فاضل شہیر علاء الدین طوسی یہ تلامک صورتیلہ احسان بیورلمش اولسندن نشأت ایلدیکی فاضل مشارالہک ترجمہ حالی صرہ سندہ یازیلی ایشدہ زردہ اولدیفی والیوم بر اسم ایلہ یاد اولنوب اولفادیفی تحقیق ایدلہ مدی بو معلومہ و معام ناجی افندی مرحومک « اسامی » اسمی اثر مہمندہ کی ترجمہ خالدہ مسقط رأسک « مدوس کوی دبیہ یزاسنہ والحالہ ہذہ درسمات قریندہ » ویدوس کوی نامیلہ بر قرینہ بولمسنہ نظر آزمان ابوالسود دہ « مدرس کوی » دینان بوقریہ جکک سرور وقت ایلہ « ویدوس کوی » اولش اولدیفی اکلاشیلیور قرینہ مذکورہ یہ طوب قبو طریقلہ کیدیلر . شمدی سککنہ سن مان کاملاً رومدر .

صورتیه اکمال ایتمشلددر . شهرت شایه لری سلطان بایزید خان ولی یه اصل ازلدقده کندیلرینه یومی اوتوز آجه چلی علوفه سی تخصیصیه پایه علمی احسان ایتدیلر .

مفتی مشارالیه بونا لیتله برابر مظهر توفیق اوله رق دور محالس تحقیق و تدریجاً قطع طریق ایشدر . برخی مدت صدیر الافاده مؤیدزاده اشدیدن - تقاضه واستفاده ایدرک اوزات پاك نهاده داماد دخی اولمشدر . بالاخره قاضیه سکر سیدی سامان افندی یه ملازمه باشلادی .

۹۲۲ ده ایدی که مفخر علمای روم مولانا ابن کمال مرحوم حضرت ابوالسودک کنگری مدرسه سی مدرسه لکنه تعیینی انهابش ایسه ده قبول ایتدیکی جهتله او آرائق انحلال ایدن اینسه کولده کائن اسحق پاشا مدرسه نه مدرس اولدی . بوراده درت سنه قدر خدمت تدریسه ده بولندی . اون آی قدر منفصل قالدقون صکره ۹۲۷ ده داود پاشا مدرسه نه ۹۳۱ ده وزیر مصطفی پاشا ککبوزده یکدن بنایلدیکی مدرسه یه ، ۳۲ ده بروسه ده سلطان مدرسه نه ۳۴ ده مدارس ثماندن مفتی مدرسه نه ، ۳۹ ده بروسه قاضیلکنه اون آی صکره - تانبول قاضیلکنه نصب ایلدی .

۹۴۴ ده روم ایلی قاضیه سکرانکی مقامی وجودیه کتب شرف ایلدی . سکر سنه قاضیه سکرانکده بولندقدن صکره ۹۵۲ شعبان المظانده خلعت فتوی دوش استعنا فقه تودیع واکسابیورلدی . تام اوتوز سنه بومقام والاده خدمات قاروق پسندانه ایفایله خواص وعواده مشکل کشا اولمشدر .

مشیتلرندن مقدم عالم معناده کندیلرینه وقوع بولان توجه معنوی بی بوجه آتی نقل ایدرلر : « هنوز مدرسه - نشین ایکن برکیجه واقعه ده زیرک جامع شریفنه کیرشم کوردم که جامع خاق ایله مالامال .. بوجعیت نه اوله ؟ دیدم رسول اکرم صلی اله تعالی علیه وسلم افندمز حضرت تلیسک دیوان سعادتلیدر دینلدی . کمال حجاب ایله برکوشه در طوردم . اوکده مفتی وقت اولان کمال پاشازاده احمد چلی بولمزدی . امام المراسین افندمز محرابه جلوس بیورمشدر ،

یمین و یسار سعادتلرنده اصحاب کریم رضوان الله تعالی علیهم اجمعین افندیلر من علی الترتیب دست برینه تعظیم اولدقاری حالده تأمناً طور بیورلر ، مواجهه رسالتنا عیده حالوقیا - فتندن اعرابی اولدیغنی ظن ایتدیکم برذات کوردم . سید - الساداة افندمزله دیزدیزه دینیه جک بروضه عیتده اوطور بیور ذات سعادتلریله مصاحبه ایدیوردی . بن تعجب ایتدم . عجب بوذات کیمدرکه بتون اصحاب کریم ایافده طودقلمری حالده الکز کندیمی حضور جناب پیغمبریده قاعددر ، یوللو ملاحظاته بولموردم . دیکلدم . انصح الرسل افندمز عربی تکلم بیور بیورلر ، اوزات فارسی سولیلوردی جانب نی الجوانب رسالتدن (یامولانا جامی ! بن عربی تکلم ایدرم ، سند عربی سویه) خطاب علویت نصابی شرفوارد اولنجه اعرابی ظن ایتدیکم بوذاتک ملاجامی قدس سره السامی ازلدیغنی آکلادم . مشارالیه فرمان عالی یه جواباً (یار - ول الله ! بن عبد ذلیل ذات قدسیتکزدن اعتذار ایتشدم . عجب عذرم مقبول اولمدمی :) دیدی . فرمانمای نبوت افندمز حضرت قاری « نه یولده اعتذار ایتشدک ؟ » بیوردقلمزده جناب جامی : مداح جلیله رسالتنا هیلرینی متضمن برقصیده مده :

فهم رازش نکتم او عربی من عجمی

لاف مؤرش چه زخم او قرشی ، من حبشی

دیتشدم . دیدی . بونک اوزرینه ابلغ المراسین افندمز « بآس یوق ، فارسی تکلمک دخی مقبولمدر . » بیوردیلر . بعده بنه جامی یه خطاباً : « شو اوطورانی بیلیرمین ؟ » سؤ آلیله کمال پاشازاد . اشارت بیورلدی . ملاجامی : « بیلمم یا سول الله » دیدی .

« کمال پاشازاده در . حالامتک مفتیسیدر . » دیدیلر . تکرار عبد حقیری اشارتله ! « یا آنک آردنده بولنان شو کیمسینی بیلیرمین ؟ » - انغمه منده بولندقلمزده جامی یه « خیر یار سول الله : » دیدی . طوطی قدس آساشکر

افشان بلاغت اولہرق بیوردیلرکہ؟ « ابوالسعود ابن یاصی
در . اودخی اتمہ منقی اولسہ کرکدر . »
بوواقعہ صادقہنی کوزہ ندیم . اوتوزیل صکرہ بو
عاجزہ امورفتویٰ حالہ قیلندی .

(انتہای فقرہ رؤیا)

(مابعدی وار) خطاط وحدتی افندی حنفیدی
سعود

مجلہ جمعیتی نظامنامہ لایحہ سنک صورت معدله سیدر

برنجی مادہ — الیوم محاکم شرعیہ ونظامیہ مدہ معمول
به اولان مجلہ جلیلیہی توسیع واحتیاجات عصرہ توفیق
ایچون یکیدن بر جمعیت تشکیل اولمشدر .
ایکنجی مادہ — مجلہ جمعیتی اون اعضاایله بررئسندن
مرکب اولہ جقدرد .

اوچنجی مادہ — جمعیت مذکورہ اعضاالغہ مذاہب
معتبرہ اسلامیہ احکام فقہیہ سندن عصرک ہردرلو احتیاجات
سیاسیہ واجتماعیہ وترقیات مدنیہ سنہ کورہ مسائل
شرعیہنی استقراء واتخراجہ مقتدر وعلم جلیل فقہک
اصول وفروعیلہ متوغل واحوال ناس وزمانہ واقف
فضلائی فقہاہ نرہدہ اولورسہ اولسون بضاعہ واحواللری
تدقیق ایدلدکدن صوکرہ دعوت واتخاب وایچلدن
ملکہ واحاطاجہ حائر سبق اولان بر ذات رئیس تعیین
اولنہ جقدرد .

دردنجی مادہ — اعضای جمعیتک انتخابی ایچون
شیخ الاسلامک ریاستی تحتندہ عدلیہ ناظری ایله اعیان
ومبعوثاندن اوچر وباب فتویٰ متحیزان علماسیہ حکام
عدلیہدن ایکیشر ذاتدن مرکب بر انجمن موقت تشکیل
اولنوب بو انجمنک اصول وفروعه متعلق بعض مباحث
مہمہ فقہیہدن ترتیب ایدہ چکی بش . نہایت اون مسئلہ

مجلہ جمعیتی نظامنامہ لایحہ سنک حکومتدن کوندریان صورتیدر

برنجی مادہ — مقدمات موجود اولوب اخیراً الفا ایدیلان
مجلہ جمعیتی مجلہ جلیلیہی حال وزمانہ موافق واحتیاجات
عصری محیط بر حالہ افراغ ایچون یکیدن تشکیل اولمشدر .
ایکنجی مادہ — مجلہ جمعیتی بررئس ایله سکر اعضادن
مرکب اولہ جق وبالجملہ محاکم شرعیہ وقانونیہدہ احکام
مندرجہسی دستور العمل طوطیق اوزرہ علاوہ وتوسیعاً
بر مجلہ ترتیب ایدہ جکدر .

اوچنجی مادہ — رئیس اولان ذات واقف احوال
عصر وزمان واهل علم وکمال بر ذات اولہ جقدرد .
دردنجی مادہ — جمعیت مذکورہ اعضاالغہ احکام
فقہیہدن عصرک ہردرلو احتیاجات اجتماعیہ وترقیات
مدنیہ سنہ کورہ مسائل شرعیہنی تتبع وتحریرہ مقتدر
وعلم جلیل فقہایلہ متوغل اعلم عصر اولان ذواتک بضاعہ
واحواللری تحقیق اولنہرق انتخاب وهر نرہدہ ایسہ
جلب ودعوت اولنور .

بشنجی مادہ — عربی وترکی کتابت وانشایہ مقتدر
بر باش کاتب بری عربیہدن ترجمہیہ دیکری ترجمہدن
عربیہ نقل وترجمہیہ وتسوید وتبیضہ قادر اوچ معاون
بولنہ جقدرد .

التنجی مادہ — جمعیت مذکورہ جمہودن ماعدا ہرکون
بش ساعتدن اقل اولماق اوزرہ انعقاد ایدہ جک وعذر
شرعیسی اولمدجہ رئیس واعضا وباش کاتب ومعاوندر
بر کون ترک وتعطیل ایدہ میہ جکدر .

رئیسک عذر شرعیسی اولوبدہ غیبوتی حالندہ
اعضادن اک مسن اولان وظیفہ ریاستی ایفا ایدہ جکدر .
یدنجی مادہ — رئیس واعضادن برینک عذر شرعیسی
اولوبدہ بولنہ مدینی کون اعضای باقیہ مذاکرہیہ دوام
ایدہ بیاہ جکدر واوکون تقرر ایدن مسائلی بولنہ میان اعضا